

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

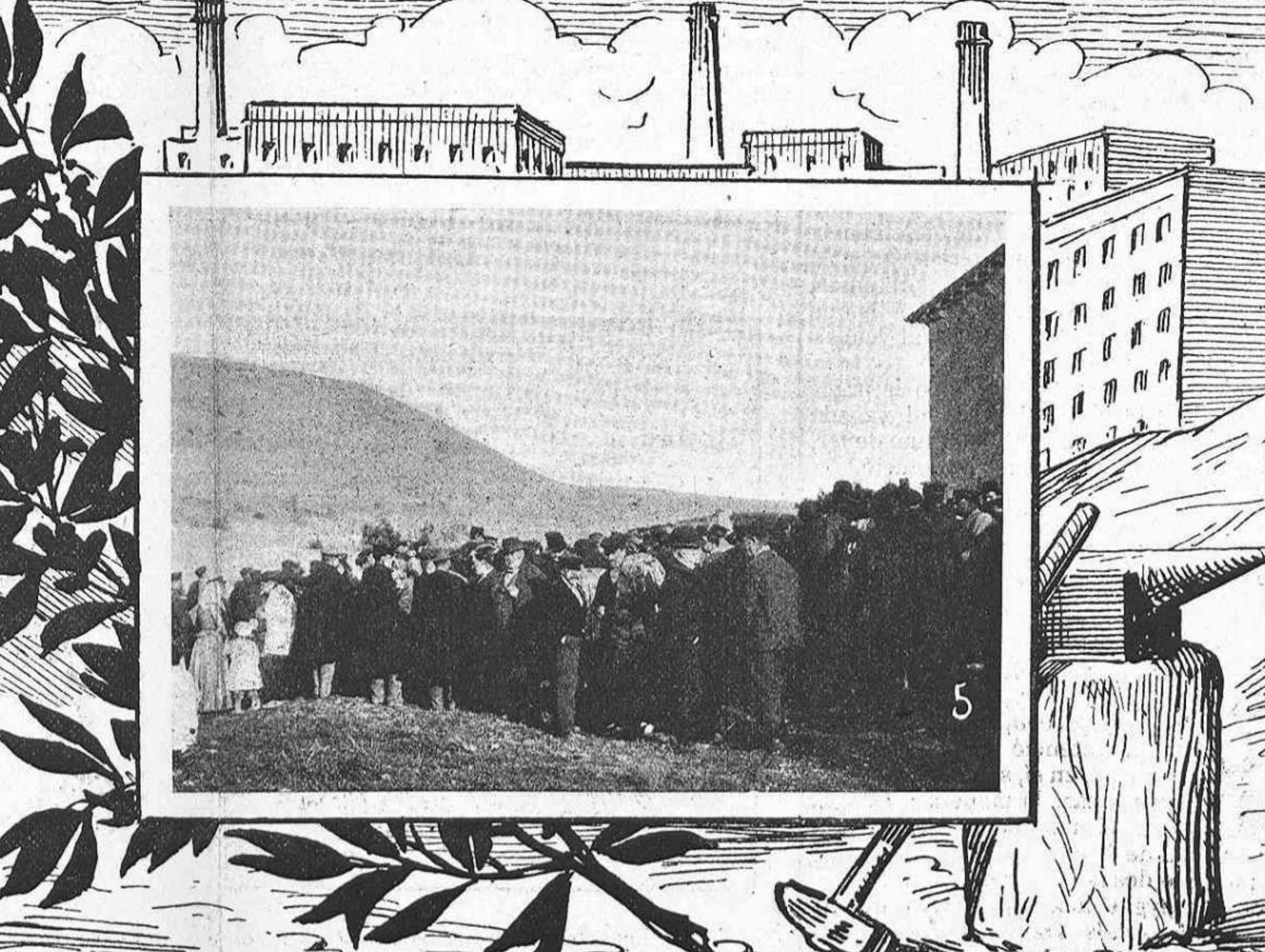
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BÓTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

La catástrofe de Pont de Vilumara

1. El poblet de Pont de Vilumara.—2. Pont sobre 'l Llobregat, que ha donat nom al poble.—3. El lloch de la explosió. Sala de màquines de la fàbrica Jover y aposento de las treballadoras de la fàbrica de Regordosa després de la catástrofe.—4. Arribada al poble de las autoritats, alcalde de Manresa y governador de Barcelona.—5. Entero de las víctimas.

Fotografias del nostre enviat especial J. SERRA.

DE DIJOURS A DIJOURS

La mitja s'està escorrent sense que ningú atini en la manera de surgirla o apedassarla.

Així se desprèn de las declaracions fetes per alguns cap-pares de la política monàrquica desde las columnas de *El Herald*. Aquest periòdic els ha servit de confessor, i tots ells, però de una manera especial en Moret i en Romero Robledo hi han abocat el sach dels pecats de la situació. Segons las sévas apreciacions, la cosa está poch menos que perduda: en Sagasta ha defraudat todas las esperanzas, no conta ja ab l'apoye de ningú que tingui nas a la cara, y ha de caure necessariamente i qui sab si per no aixecarse may més.

Però, y caygut en Sagasta, ¿qui s' encarrega del tinglado?

Ab en Silvela, ni pensarhi: també es un mort, y un mort que put á descomposició.

Opina en Romero que podría intentarse la reconcentració de tots els elements despresos de las dos fraccions que turman en el poder... es a dir, fer un all-y-oli que no pot lligar de cap manera, y sent així qualsevol ha de veure qu' es millor estarhi l' oli, l' all y la feyna de remar.

No hi ha, donchs, solució possible: els elements polítichs de la monarquia están completament agotats, per confessió d' ells mateixos. Ja 'ls falta tot, fins l' instint de la propià conservació. Continúan menjant, així sí; però lo que menjan els fa mal profit.

Y ab tot això va acostantse la fetxa del nou reynat. Un noy de 16 anys, sense cap experiencia de la vida, haurá d' encarregar de dirigir una nau que fa aygua per tot arreu, y té la tripulació completament desmoralizada, sense ningú que mani ni obeheixi.

Bé podem dir els espanyols que la monarquia ens ha servit d' amic.

Obertas las Cortes, s' ha apoderat d' ellas un marmas enervant. La major part dels ministres ni tan sols hi assisteixen: els pochos diputats que hi fan acte de presencia, badallan de fàstich.

En el Congrés se passa l' temps en la discussió de las actas brutas, discussió que transcorre sense interés, com si compregués tothom qu' estém á las acabaillas.

Tot d' un plegat el ministre de Hisenda presenta un projecte de ley restringint la circulació fiduciaria, de que tant ha abusat el Banc d' Espanya. No pot negarse que l' projecte revela bona intenció, per més que 'ls seus efectes puguin donar lloch á grans conflictes. Perque reduintse 'ls signes de cambi, sense que minvin las exigencias del govern ab el seu pressupost de 1,000 millons de pessetas, apenas si quedarà á Espanya diner circulat per atendre á las cargas del Estat. A la crisis de la producció y del treball que 's deia sentir per tot arreu, s' hi afegiran las dificultats de una crisis monetaria.

No hi ha dupte que restringintse la circulació de bitllets de Banc, tindran més estima els que circulin; però no n' hi haurá per tothom que 'n necessiti, bastant apenas pera satisfer la voracitat insaciable de la Hisenda.

De manera que l' país, que ja fa temps que no veu una moneda d' or, corre perill de quedarse sense plata y sense bitllets de Banc, y quan vingui aquest cas ¿de qué farém manegas?

La huelga de descarregadors de carbó va quedar resolta la semana passada, fent lo que se 'n diu una capa mal tallada.

La dels metalúrgichs s' ha anat sostenint, havent contribuït á agravarla una impremeditada exposició als diputats y senadors de Barcelona, suscrita pels patrons, que dista molt de ser un model de discreció y de templança. Els termes en que está escrita, y certas apreciacions y determinadas amonnas han sobrecarregat més y més els ánimos dels operaris en huelga.

Per aquest motiu ens abstenim de reproduhirla y fins d' extractarla, puig no creyém convenient afegir nova llenya al foc.

Més ens complau alentar als que plens de zel van en busca de un arreglo. La comissió municipal no cessa de treballar en aquest sentit. Segons se desprèn de las sévas gestions son ja en gran número 'ls amos d' establiments que passen per la concessió de las nou horas. Sent així, als treballadors incumbeix determinar la conveniencia ó inconveniencia de aceptar parcialment aquestas ventatjas, anant á treballar allá ahont s' haja acceptat la seva pretensió, y sostenint la huelga exclusivament contra 'ls que 's mostrin reacis, en l' esperanza de que al veure's aisllats tindran que sucumbir.

Si saben pendre consell de la conveniencia práctica, més que de la passió irreflexiva, tal vegada arribin á un resultat satisfactori. Ells ho han de fer, examinant el pro y la contra de aquesta solució.

PEP BULLANGA

CLAUS DE REDEMPCIÓN

A vista de la causa d' en Salvador Riera, matador confés del cacich García Victory, ha tingut el privilegi de preocupar extraordinariamente l' atenció pública.

El fet, en sí, s' ho mereixia; però més encare la manera com varen ser dirigits els debats del judici oral, per la presidencia del Tribunal de Dret.

Ningú ignora que dos anys enrera, á entrada de fosc, un senyor caygué mort en l' encreuament dels estrechs carrerons dels Tres-lits, Lleona, Ranch y Escudillers Blancs, ferit pel clatell de dos

tiros de pistola. El difunt era en García Victory, secretari d' en Comas y Masferrer, y *fac-totum* en el mangoneig de certs tráfechs lletjos. Ell era qui provocava cessancies y qui venia empleos; ell qui proporcionava influencias de todas menas, atribuintseli estar en relacions continuas ab determinadas personalitats de Madrid, que li donavan carta blanca, á cambi de participar del producte de las sévas rapiñas. A las gestions d' en García Victory s' atribuía l' haver sigut concedit el cacich del fusionisme barceloní á n' en Comas y Masferrer, qui, en justa correspondencia, li servia de pantalla en tots els seus enredos.

De procedencia humil, havia sigut en García Victory sargento del exercit y empleat de poch sou. No se li coneixia fortuna heretada, y no obstant, desde que s' ficá en aquesta mena de negocis, li lluhia l' pel y vivia com un magnat. Tenia la casa magnificamente parada, y s' havia fet construir una luxosa torre de recreo á Villasar de Mar.

Quan fou recullit son cadáver, se l' trobá plé de joyas, diners y bitllets de Banc: en una cartera hi tenia un bon número de cartas y llistas de autoritats, corporacions, jutjes y magistrats... Els papers de la séva industria.

Las primeras sospitas de la mort, recaygueren sobre un empleat que havia quedat cessant per influencias d' en García Victory, y qu' en distintas ocasiones l' hi havia dirigit amonassas. Tots els indicis l' acusavan. Però als quatre mesos d' estar pres y encausat, se presentá l' verdader matador, en Salvador Riera, qui feya algún temps estava en relacions ab la policia, haventse ofert á descubrir al verdader culpable.

En Salvador Riera estava agraviat ab el seu país García Victory (tots dos eran fills de Santa Coloma de Farnés), perque en dos distintas ocasiones li havia promés un empleo, cobrantli 125 pessetas l' una vegada y 40 duros l' altra, sense que l' tal empleo vingues may. Caygueren els fusionistas del poder; en Salvador Riera passava la major miseria, no podía donar pa á la familia, y solicitá d' en García Victory que li retornés las cantitats que li tenia adelantadas. Aquest se l' tragué del davant ab quatre fàstichs, y fins pretén en Riera que l' amonassá. Desesperat, pensá suicidarse; però al anarho á executar, sentí una veu interior que li deya:—No á tú, ¡á n' ell!

Y contra l' que l' havia enganyat dirigi l' arma en la primera ocasió oportuna, després de tres dias d' esperarho, á l' hora en que acostumava á sortir del Casino fusionista. Li feu foc per darrera, perque com diu el matador:—Jo que he servit al exercit, sé que així son fusellats els traidors á la patria.

Si la causa instruhida ab aquest motiu hagués tingut de ser resolta per un tribunal ordinari, en Salvador Riera no s' hauria escapat de una condemna de cadena perpetua ó tal vegada del pal. Els magistrats, prescindint de l' animadversió que en totas las personas honradas despertan els abusos y las iniquitats del caciquisme, no haurian vist en el fet altra cosa que una venjança particular, un asesinato alevío, digne de un castich exemplar. Y l' caciquisme, fregantse las mans de gust, hauria comentat el rigorós fallo, exclamant:—¡Ay de qui s' atreveixi á atentar contra la nostra omnipotencia!

En cambi l' Jurat, á despit dels esforços que va fer la presidencia del Tribunal de Dret, per reduhir la qüestió á un delict comú; el Jurat, comprenent que en ell hi anava involucrada la vida ó la mort del caciquisme, va preferir veredicta de inculpatibilítat, y en Salvador Riera sigué absolú. Y una multitud inmensa, que desde l' carrer esperava ansiosa el fallo, tributá una ovació calurosa al matador d' en García Victory, l' acompanyá aplaudintlo y aclamantlo, primer á la preso, ahont li donaren la llibertat, y després á la fonda del *Padre*, situada en el carrer Nou, á no molta distancia del Casino fusionista, qu' era, com si diguessim, la botiga del difunt, desde ahont podía sentirse perfectament l' estrépit dels aplausos, quan desde l' balcó en Salvador Riera donava las gracias al poble de Barcelona.

Aquella expansió popular no era l' tribut dedicat á un home que mata á un altre home per darrera, y fugí: era sí l' cant de absolú al caciquisme; era ademés la protesta contra la manera com sigué conduhida la vista de la causa, en que l' advocat defensor se veié prohibit, apercibit, multat, y fins amonassat ab un procés, pel seu afany de fer llum plena y exemplar sobre las miserias, els escándols y las maldats del caciquisme.

El poble no podía veure ab calma que la toga honrada del magistrat servis de vel pera tapar l' aspecte més interessant de una qüestió de alta moralitat social.

Més que á n' en Salvador Riera, l' poble, ab aque-

lla finura de percepció que se li ha de reconèixer, veyá assegut al caciquisme en el banch dels acusats. Y en aquest sentit pronunciá també el seu fallo, condenant á mort vil al caciquisme, fent pesar sobre d' ell per sempre més l' abrumador despreci... y una cosa més eficaz sens dupte, la seguretat de que 'ls seus excessos han de trobar un castich en la resolució de qualsevol desesperat que se 'n consideri víctima.

Fins ara l' caciquisme era fort per considerarse impune. Però á partir del fallo del disapte, s' ha fet l' oració per passiva, y la impunitat, en tot cas, correspondrà sempre al home que atenti ab just motiu contra 'ls autors de tantas tropelias y maldats.

En aquestas condicions l' ofici de cacich está perdut.

Es del cas benehir á la democracia, creadora de la saludable institució del Jurat, que pot colocar en las balansas de la justicia l' pes decisiu de la conciencia pública. Ja no regeix en absolut la ley escrita plena d' enredos y anyagassas, protectora dels forts y dels llestos, autora algunas vegades de las injusticias més patentes y irritants contra 'ls débils y 'ls opresos. Per damunt de la lletra s' eleva l' esperit fins á las regions lluminosas de la rahó y de la conciencia.

Benehim, donchs, el Jurat. Benehim á sa mare la Democracia.

Si fins adoptat per la monarquia, que l' sosté sols per compromís, aixelantlo tot quan pot, produheix efectes tan transcendents, calcúlils els beneficios que á la causa de la moralitat pública podría reportar desarrollantse al amparo de las institucions republicanas.

El Jurat, junt ab el Sufragi universal, practicats per un poble gelós de sos drets y amant de ferlos respectar, son dos institucions de una fonsa inmensa y incontrastable, dos verdaderas claus de redempció.

Quan Barcelona ha volgut, exercint el sufragi universal y valentse del Jurat ha mort al caciquisme.

Y lo que ha fet Barcelona, ab sols volguerho, com ho volgués podría ferho tot' Espanya, y altra molt distinta seria la séva sort.

P. K.

LA PACIENCIA DELS TONTOS

OTROM está conforme en que l' actual estat de cosas no pot durar. Aixó de que tot un poble visqui lligat al capritxo d' un parell de pandillas desvergonyidas, es impossible que duri y sols se concebeix que subsisteixi tractantse d' un poble digne per sa imbecilitat d' un govern de ciníchs.

Resulta encare mes botornós l' espectacle, quan la gent que á fonsa de desvergonya ha pogut agabellarho tot, no fa el mes petit esforç pera sostenir son entronisament y viu tan sols gracias á la passivitat dels quins tenen de sofrir son despotisme.

Están tan refiats de que ningú ha d' escorbarnlos dels alts lloch qu' injustament ocupan; qu' ells ab ells se cuidan d' aniquilarse ab divisions, reynias y envejas, y si 'ls volém veure aniquilats, tindrem de refiarnos mes de sa estupidés que de la energia del poble que 's agunta.

Fem lo mateix qu' aquell bon home á qui un ximple li va plantar davant de la porta un arbre. L' home va enrabiarse, va insultar á qui aixis li privava la llibertat de sortir de casa y fins va amonassarlo desde una finestra, però un cop de roch certer el feu amagar ben prest á dintre. No li va acudir agafar l' arbre, encare débil y tendre, y arrencarlo d' arrel.

Va creixer l' arbre, va pendre tanta ufana que acabá per invadirli todas las oberturas privantlo fins casi de respirar, y el bon home s' anava contentant esbravantse ab renecs y malas paraulas, però may decidintse á pendre una destal y fer taula rasa de tot.

Lo que no feu ell, matar l' arbre, s' encarregaren de ferho els banyarriquers rosegant el cor, las urugas y formigas pelant l' escorsa, las humitats pudrint els arrels y algun llamp esberlant la soca.

Però avuy l' arbre mort, pudrit, corsecat, invadit de tota mena de bestiolas y porqueria segueix encare dificultant els mohiments d' aquell bon home y pera lliurarse de tan molest enemich no se li acut altra cosa qu' esperar á que 'ls corchs se l' acabin de menjar, las humitats l' acabin de pudrir y un llamp providencial cali foc al resto. No s' decideix á fer ab sas propias mans lo que tan fácil li fora, y espera pacient á que s' acabi per ell sol.

La caricatura al extranger

—D' aixó l' general Kitchener ne diu «dormir sobre las posiciones del enemich.»

(De Le Charivari, de Paris)

—Li recomano, senyora, el nostre guant «Guerra del Transvaal», un article de duració ilimitada.

(De Le Rire, de Paris)

Quan aixó succeheixi, las parets de la casa esberladas y desplomadas ja s' haurán ensorrat, la fam ja haurá mort á n' ell y el día que l' arbre sigui un pilotet de llenya la finca y l' home serán un pilot de runas.

Las pandillas monàrquicas que se 'ns menjan de n' viu en viu están gastadas, disoltas, desprestigiadas, sense fonsa; basta un petit esforç pera ferlas desapareixer, però som tan ignoscents ó estúpids que no 'ns atrevim á ferho esperant pacientment que ells per sí sols s' aniquilun.

Y quan aixó succeheixi, del poble espanyol no se 'n cantarà gall ni gallina.

JEPH DE JESUS

LA CATÀSTROFE DE PONT DE VILUMARA

l' pacífich poble de Pont de Vilumara, que al peu del Llobregat s' afanya treballant, per guanyarse aquesta trista vida, presencia divendres á entrada de fosc els horrors de una tremenda catástrofe, produhida per la explosió de la caldera de una de sas dos únicas fábricas. La

imprevisió de un fogoner que introduhí aygua freda en el generador, quant aquest estava ruhent, provocá l' horrible explosió. Un estrépit formidable seguít del derrumbament de una part del edifici de la fábrica Jover y de las parets de la inmediata, propietat del Sr. Regordosa, sembrá l' alarma en la població. Sobre un immens pilot de runa y ferramenta quedaren sepultats un bon número de treballadors y treballadoras.

Espectacle horrorós! El cos del encarregat de la fábrica Jover, Sr. Clapés, fou llansat al ayre per la fonsa de l' explosió, sent recullit á gran distancia del establiment. Entre las runas se veyan membres humans horriblement trossejats y se sentían els ays llástimosos dels ferits.

Qui pagá major contingent de víctimas no sigué tant la fábrica lloch de la explosió, ahont encare no hi havian entrat els treballadors del torn de nit, com la inmediata del Sr. Regordosa. En un aposento destinat á cuyna y menjador dels treballadors forasters, molts de aquests s' hi trobavan sopant tranquilament, quan zostres y parets se desplomaren cayguents al damunt. ¡Ben trist sopar fou el seu! Alguns cadáveres foren descuberts tenint encare l' bossi de pá á la boca.

¡Pobres fills del treball! Nosaltres que un día visitarem el poblet de Mura, enclavat en un sot de la montanya de Sant Llorens, contemplarem ab simpática tristesa la corría de noyas treballadoras, que eixint el dilluns, negra nit de casa seva, ab menjar pera tota la semana, se 'n anavan al Pont, tres horas lluny, á defensar unas quantas pessetonas ab las quals el disapte tornavan á casa seva. El jornal de aquellas treballadoras eran tal volta 'ls únichs diners qu' entravan en aquell poblet, pobre entre 'ls més pobres.

Figuris ab quanta tristesa no haurém sapigut que una gran part de las víctimas de l' horrenda catástrofe, eran muretanas, y otras de Rocafort, poblet cosí germá de Mura per l' honoradés, la laboriositat y la pobresa.

El Pont de Vilumara careixia d' elements per assistir á tants desgraciats. Gran mérit contragué, donchs, l' arcalde republicá de Manresa Sr. Fius, que hi acudí presuros al primer avis, acompanyat de metjes, botiquins y altres medis de asistencia.

D' entre las runas foren extrets els ferits y 'ls morts. Quatre dels primers foren conduhits al Hospital de Manresa, en estat molt grave. Altres fins al número de 40 quedaren al poble.

Practicada la fúnebre liquidació, se trobá que 'ls difunts ascendian á 12. Veus aquí els seus noms: Joan Clapés Molins, Enrich Plá Galobart, Pere Casas Campubi, Pepa Giralt, Joseph Casablanca Manyoosa, Maria Prunés Leonart, Jacinta Caellas Santmartí, Angela Ballvi Serra, Angela Sallarés Esteban, Manuel Cunyé Graells, y las germanas Antonia y Maria Mustarní Soler, que foren descubertas estretament abbrassadas.

Durant tot el diumenje els fusters del Pont no donavan l' abast á la construcció de caixas de mort.

Ens sentim impotents pera descriure la desesperació de las familias de las infelissas víctimas, que s' alsava com un crit aterrador sobre la consternació general del poble, affigit y ademés arruinat, per ser las dos fábricas damnificadas sos únichs elements de vida.

Tot lo que 's fassa pera socorre tanta desventura, será poch. De moment s' han iniciat suscripciones en els periódichs y s' han fet alguns donatius. El govern ha votat un crédit de 50,000 pessetas per acudir al socorro de las familias de las víctimas.

Dilluns en presencia del Gobernador civil de la provincia, del arcalde de Manresa, del diputats provincials del districte, del Sr. Junoy, diputat á Cortes, y de otras molts personas que havian acudit á consolar al poble, s' efectuá l' enterro de las víctimas, que desde la iglesia, sigueren trasladadas al immediat cementiri. Entre el dol de tots els presents, els desventurats fills del treball trobaren sota la terra son etern descans.

Nostres lectors veurán en la primera página del present número vistas del poble, del lloch de la explosió y del acte del enterro, tretas pel nostre fotógrafo, enviat allá expressament, tan bon punt tinguérem noticia de la horrenda catástrofe.

Que la presencia de tanta desventura, mogui l' cor de las personas generosas.

J.

BATALLADAS

IGUROSAMENT històric.
 A la reina regent varen portarli a firmar un decret relatiu a la llei de Associacions, y deixant anar la ploma va dir qu' ella no volia firmar res sobre aquest assumpte.
 Fundantme en las bonas teorías constitucionals, jo'm creya que quan arribaven cassos aixís els ministres dimitían... Però aixó per lo vist ha passat de moda.
 Avuy els monarcas reynan y 'ls ministres menjan.
 Junt ab els tallés del pressupost devoran la seva propia dignitat, sense tenir més lema que 'l següent: «Que duri tant com pugui!»

Tant l' arcaide de Manresa com els regidors republicans y lliberals de aquell municipi s' han distingit de una manera notable pels ausils prestats a las víctimas de la horrenda catástrofe del Pont de Vilumara. Contrasta la seva conducta humanitaria, ab la displicencia dels regidors regionalistas manresans cap dels quals se va mourre de casa seva.
 Ni l' estrépít de una explosió, arribá a las sevas orelles, ni 'ls ays dels ferits arribaren al seu cor.
 Va ja que aquesta gent quan cantan *Els Segadors*, ells mateixos se dictan la sentència.
 —¡Bon cop de fals!
 Se 'l mereixen.

El País impossibilitat de dir aquí a Espanya tot lo que li convé y té dret a estampar; cansat de veure la tirada del seus números, interrompuda contra tota llei, pels agents de autoritat, lo qual es molt pitjor que la censura previa, ha resolt publicar una edició especial que comensarà a veure la llum un de aquestes dias a París.

Aquesta resolució pinta al viu l' actual estat de cosas.
 En efecte: que tingui vergonya ha d' emigrar d' Espanya. S' ha realisat ja l' emigració del País.

Encare s' arrapa 'l caciquisme... encare s' arrapa tot quan pot a la toga de la magistratura.
 Però la toga es de roba y las unglas del caciquisme son com ganxos de acer.

Si 'ls que vesteixen aquella prenda de la justicia no miran d' enretirarse, que després no 's queixin si tenen que anar pel mon ab la toga esquinçada, feta un guinyapo. Y no 's queixin tampoch si al veure'ls aixís, acaban per perdreho tot, hasta 'l respecte públich.

Un detall trist de la huelga dels metalúrgichs. Divendres a la tarde fou portada a enterrar una nena de curta edat, filla de un dels huelguistas. Més de 2,000 companys seguían silenciosos darrera l' humil bagulet que tancava 'l cadáver.

Ab la seva actitud s' endevinava que aquella pobra nena era una de las víctimas de la escassés y dels apuros que ocasiona la paralisació del treball. Las huelgas son com els sitis en temps de guerra. Las privacions y la miseria solen cebarse sempre ab els més débils.

Alguns patróns del ram de carreters eludeixen el cumpliment de las condicions que varen suscriure, pera posar fi a la huelga dels seus treballadors.
 Per evitar nous disgustos, fora precis que 'ls patróns carreters que las observan, obliguessin a cumplir las als que hi faltan.

En aquestes cassos y per evitar nous disgustos, la formalitat de tots, hauria de respondre de la de cada hu.

O sino 'ls carros corren perill de tornar a encallarse.

Se creu que 'n Sagasta nombrarà senador vitalici a 'n Comas y Masferrer, quals mérits per ocupar aquest càrrech corren parells—y no dihem mentida—ab la seva eloquencia.

Aquest nombrament després del resultat del judici en la causa de 'n Salvador Riera, vé de perilla. Aquest ha sigut sempre 'l sistema sagasti: una de freda y una de calenta.

Y després, encare qu' en García Victory sigui mort, bé se li ha de donar alguna satisfacció de tant en tant!

Els regidors republicans de Barcelona, oposantse a la concessió de subvencions pera funcions religioses y altres galindaynas, compleixen estrictament el seu deber. A atencions de més utilitat y de més sustancia, com son la instrucció, l' higiene y la beneficencia deuen aplicarse 'ls fondos municipals. Y no 's digui que 's falta a la religió, al negar aquestes subsideis per la festa de tal ó qual sant, porque 'ls sants no necessitan diners ni 'n demanan a ningú. Lo que hi ha aquí es que ab l' excusa dels sants, els ensotanats ne van grassos.

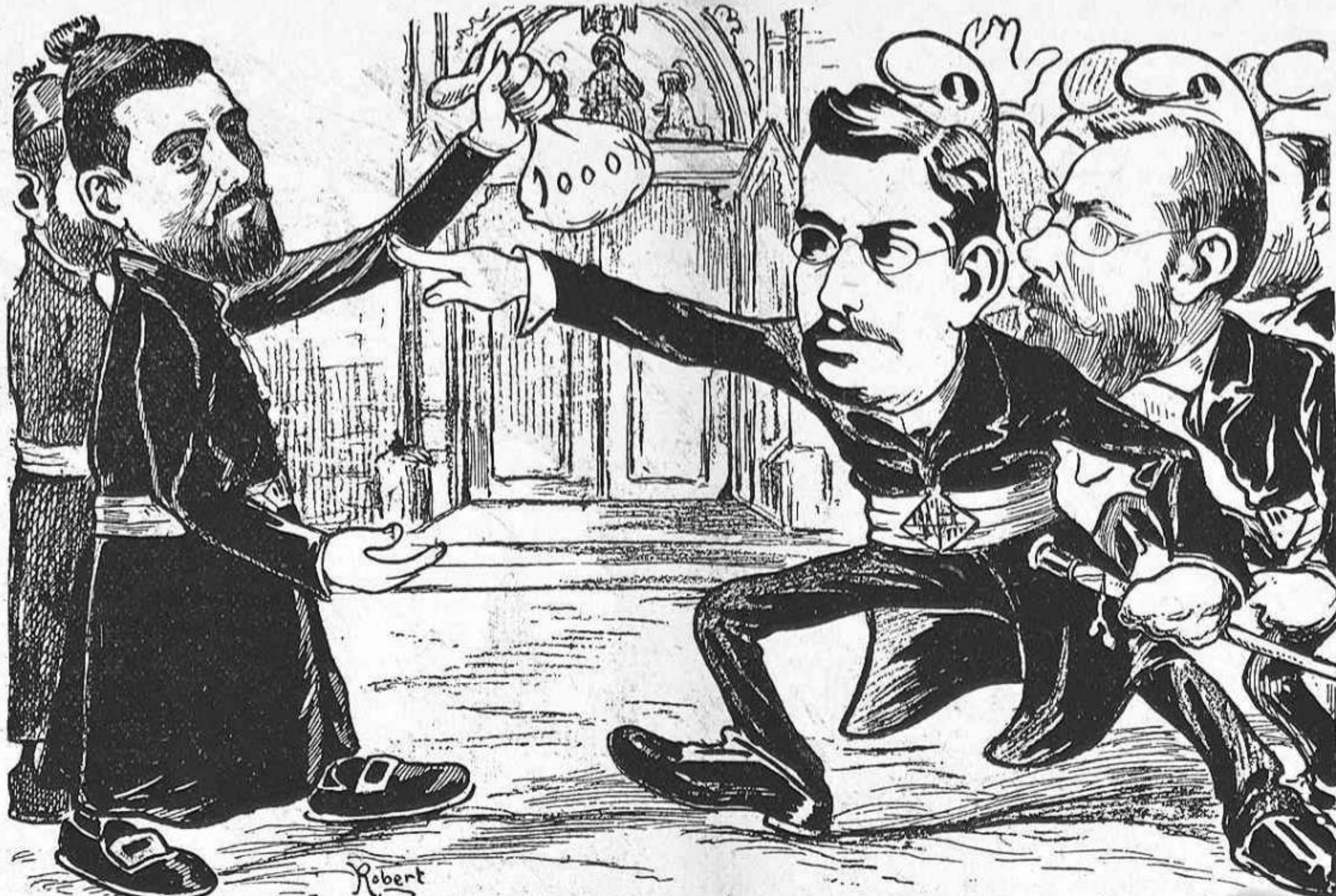
Ab motiu de aquesta qüestió, els republicans s' han trobat sols. Cacicuistas y regionalistas—ab escepció únicament dels senyors Sunyol y Carner que han votat ab els republicans—s' han mostrat partidaris de que segueixi la broma de subvencionar a una iglesia, que a part de lo que percebeix del Estat, cobra y no gens baratos tots els serveys que presta.
 Ara veurá 'l poble de Barcelona ab quanta rahó varem combatre al vaixell regionalista, abarrotrat desde 'l sollar a la cuberta de lastre clerical.

Si a conseqüencia de la inspecció sobre las calderas de las fábricas proposada per la minoria republicana del Ajuntament de Barcelona, resultés que aquellas no están conformes, sería precis imposar fortes multas als infractores que posan en perill la vida de obrers.

Es un procediment de justicia y de conveniencia castigar a qui falti en lo que més li dolgui. ¿No es la butxaca l' entranya sensible dels explotadors de la classe obrera? ¡Donchs estocada a la butxaca, y qui se 'n senti que gemegui tant quant vulgui!

Ens fem un deber d' excitar a tots els republicans

Nota barcelonina.—A la Casa Gran

—¡Alto, noys! Si voleu obsequiar als sants, feuho ab diners de la vostra butxaca. Primer qu' ells son els pobres, els obrers, las escuelas, la vida, l' higiene de la ciutat.

barcelonins majors de 25 anys y ab dos anys de residencia y ab dret a figurar en las llistas electorals, y que no constin en ellas, a que acudeixin a la *Oficina Republicana*, Assalto, 24, 1.ª, tots els dias laborables de 12 a 1 de la tarde ó de 7 a 1 del vespre, y 'ls diumenges de 11 del matí a la 1 de la tarde, a deixar nota pera deduhir la reclamació deguda davant de la Junta del Cens.

De aquesta manera s' evitará lo que succeix en todas las elecciones: que molts ciutadans que voldrien votar no poden ferho, per no figurar en las llistas.
 Dada la orientació que ha prés el partit republicá, interessa extraordinariament, no descuidar aquest deber, que pot ser de importancia capital en pró del triunfo de la nostra causa.

CARTAS DE FORA

JUNEDA, 15 de janer
 S' ha constituït en aquest poble una societat titulada *Juventut republicana*, que té per objecte defensar y propagar las ideas lliberals, democráticas y republicanas y al mateix temps instruhir y educar als associats, havent-se ja establert una escola nocturna que va a càrrech dels mateixos socis, per quins traballs no 's cobra ni 's paga res.

RELLINÁS, 19 de janer
 Ha cridat molt l' atenció que 'l rabadé negre haja trasladat el cubell místich desde 'l mitjà de l' iglesia ahont el tenia, a poca distancia de la porta de la sagristía: Se creu que ho haurá fet pera en cas de apuro tenir segura la retirada.

FALSET, 20 de janer
 L' ensotanat no para de esquitjar excomuniions contra LA CAMPANA, y ell y un tinent d' arcaide treballan com uns desesperats per fomentar en aquesta vila las ideas carco-regionalistas. No havent trobat alberch en cap de las societats creadas, n' han format una de nova, batejant-la, després de molts cavilacions, ab el nom de *Lo Foment*, per cert molt apropiat, si 's dedica com creu tothom a fomentar la cria del bestiar de llana. De porta en porta com qui demana caritat van en busca de socis. Pero ab tots els seus esforços, quan estiguin tips de cantar els *Segadors*, haurán de entonar aquella copla escrita en llengua de la nació vehina y que diu aixís:
 Siempre viene el desengaño cuando el dolor es mortal, por no conocer el mal en el principio del daño.

LLANSÀ, 18 de janer
 Malalta la superiora de las hermanas d' ensenyansa, y no trobant alivio ab las medicinas que li ordenava 'l metje, acudi al recurs de fer anar a confessar a todas las alumnas, lo qual ha sigut, segons diuen, com posar oli en un llum. Aprengui, donchs, la Facultad en aquest exemple, y vejin si no es hora ja d' establir en els Colegis de Medicina una cátedra de confesión... per taula.

CASTELLAR DEL VALLÉS, 15 de janer
 Reflant com un merlot enfilat al cim de un pí l' nostre corp va vomitar tota mena de injuriss contra 'ls piadosos vehins que varen assistir a un enterro civil. Corp havia de ser per enfutismarse, al veure que li escapava un cadáver... ab las gangas corresponents, que de aixó 's tracta al cap de-va. Y está clar: qui pert lo seu, pert el seny... y qui pert el seny no diu mes que animalada.

VILALLONGA, 20 de janer
 Prengui nota del següent fet. Tenim aquí un rector vell, que tenia 'l cabell tot blanch. Donchs bé, tot de un plegat y com per art de miracle se li ha tornat ros. Algú diu que aquest cambi es degut a la tintura y al desitj que té de agradar a las femellas; pero si es aixís li ha sortit el tret per la culata, ja que fá mes fástich avuy ab el pel tenyit que quan el tenia natural.

TARRAGONA, 20 de janer
 Apenas colocadas las dos placas anunciadoras del pas-seig de Pi y Margall, ja de una d' ellas ha desaparecut la P, llegintse en ella *Paseo de Margall*. Si en aquesta ciutat hi hagués mes vigilancia, no passarian certes cosas que desdiuen de la seva cultura.

BELLVÉ DE CERDANYA, 19 de janer
 Desde algun temps l' aucell negre las emprén desde 'l cubell, dihent que si no 'ns confessém anirém al infern y allí treurém foc per la boca, pel nas y demés forats del cos; pero fins are, y com sigui que abundan molt els costipats, en lloch de foc lo que treyém per la boca y sobre tot pel nas es aygua. Las únicas ventatjas de aquest predicós es l' abaratament de la fruita seca, porque mentres ell se desganaya casi tothom pesa ligas. A la mestra, gran y íntima amiga del ensotanat, li van marxant todas las noyas del estudi, fins las alumnas mes ricas, lo qual fá que 's trobi ja com els condemnats: no treu foc pels nasos, pero sí pels caixals.

RÍUDECOLS, 20 de janer
 El cementiri civil, construït per l' empenyo que han demostrat els elements lliberals, després de llarchs esforços, s' ha inaugurat ab l' enterro de D.ª Raimunda Cervera, esposa de D. Joan Mestre Catalá. Al saber l' escarbat místich que dita senyora havia mort, s' enfilá al cubell y aconsellá a las ovelles que no anessin al enterro de una... (aquí una paraula sagristanesca). Pero bastá l' advertencia porque l' acte 's vejea extraordinariament concorregut, assistinthi donas y homes, vells y joves, es a dir, la immensa majoria de la població. Al arribar la fúnebre comitiva al cementiri, l' jove Sr. Solanellas pronunciá un eloquent discurs que feu saltar las llágrimas a molts acompanyants. També figurá en la comitiva la banda de la localitat, tocant sentidas marxas fúnebres. Aixó disgustá extraordinariament al home negre. Tant els agrada als corps la carnassa, que fins remouhen las cendras dels que no combregan ab rodas de molí.

LA FAMILIA MINISTERIAL

Lo mateix, poch mes ó menos, passa avuy dia a Espanya. El govern está tip de las Corts, las Corts están tipas del govern, las instituciones están tipas del govern y de las Corts, y l' país está tan tip de las Corts, de las instituciones y del govern, que com la criada del qüento, si pogués també se 'n aniria de bona gana.

Lo mateix, poch mes ó menos, passa avuy dia a Espanya. El govern está tip de las Corts, las Corts están tipas del govern, las instituciones están tipas del govern y de las Corts, y l' país está tan tip de las Corts, de las instituciones y del govern, que com la criada del qüento, si pogués també se 'n aniria de bona gana.

Lo mateix, poch mes ó menos, passa avuy dia a Espanya. El govern está tip de las Corts, las Corts están tipas del govern, las instituciones están tipas del govern y de las Corts, y l' país está tan tip de las Corts, de las instituciones y del govern, que com la criada del qüento, si pogués també se 'n aniria de bona gana.

Lo mateix, poch mes ó menos, passa avuy dia a Espanya. El govern está tip de las Corts, las Corts están tipas del govern, las instituciones están tipas del govern y de las Corts, y l' país está tan tip de las Corts, de las instituciones y del govern, que com la criada del qüento, si pogués també se 'n aniria de bona gana.

Las declaraciones de 'n Moret... Semblan una artística ampliació de la frase del frare: *Per el tiempo que he de estar en el convento...*

L' orador de las flors y las brisas perfumadas no s' ha callat res. Tot lo que tenia a dins ho ha tret a fora.

Aixó—ha dit—no té adop. Estich tan conven-sut d' aquesta veritat, que ni 'l menor esforç faig pera arreglar lo que no admet compostura.

¿Per qué lluytar? ¿Per qué escarrassarme, si sé que la brega es inútil, que la máquina cau de vella, que 'ls fonaments están ressentits y la teulada acribillada de goteras?...
 Soch—ha seguit dihent—un ventsut, un fracassat, un resignat a lo que crech inevitable. Se m' acusa de que hi passat la vida somiant... Potser sí; pero ara desperto, obro 'ls ulls y veig un quadro tan negre, tan negre... que prefereixo tornarlos a tancar.

Tot está podrit, gastat, consumit. El partit fusionista es una llimona que acaba el such. Ja poden apretarla, ja, miracle será si 'n cau una gota mes.—

Després s' ha posat don Segimón a parlar dels senyors ministres, y en tals termes ho ha fet, que...
 Llegeixin un extracte del últim Consell y sabrán lo qu' es bó.

Senyor Sagasta—diu el ministre de la Gobernación:—si en Moret no deixa la presidencia del Congrés, abandono immediatament la cartera. M' ha tractat de inepte y home funest.

Amich president—exclama l' d' Hisenda:—lo qu' en Moret ha dit de mí es intolerable. O 'l crida vosté al ordre ó dimitexo.

Respecte don Práxedes—anyadeix el de Ma-

rina—sé que 'l senyor Moret m' ha pres el pé publicament, y aixó no puch aguantarlo.

Y el respectable don Práxedes, que pensa lo mateix qu' en Moret; l' incomparable home del tupé, que sab que al convent está a punt d' enfórzarse, procura calmar las iras dels seus companys, y fent una postura a aquest, una carícia a aquell, una mueca a aquell altre, els reduheix a la obediencia ab la frase sacramental, que detura tots els vents y desfá todas las tempestats:

—Vamos, señores: tréguinse del cap aquestas petitesas. Pensen que demá es dia de cobro.

Diu que es lo únich que de moment els aconsola. La veritat es que si no fos aixó ¡quí sab ahont se-ria a horas d' ara la familia ministerial!

FANTÀSTICH

LA DESPEDIDA DE 'N PIDAL

—Pare Sant...

—¿Qué?

—'L que temía

al últim ha succehit: els butxaras de Madrit m' han enviat la cessantía. El govern al fi ha comprés que un servidor se 'l rifava y que de lo que 'm manava no l' ohebia de res, y per esprit liberal y gallejá un xich ab Roma, ha dit: S' ha acabat la broma.
 —Y t' ha tret!... ¡Pobre Pidal!
 —No ho sento pel sou, Sant Pare, que 'ls Pidalos som aixerits, y entre grossos y petits me tinc de sous!... ¡ay la mare! Contí: exploto las calas vivas y 'ls tranvias de Palencia, ocupo la presidencia de catorze directivas; soch de la Junta d' un port y consultor d' un canal, soch del Consell del Central y del Comité del Nort; tinc part en las Dinamitas, cobro 'ls censos dels canonjes, llepo en sis convents de monjas y suco dels carmelitas. No; perdre 'l sou no 'm fa re: lo sensible y cremadó es que 'm treguin l' ocasió de viure a prop de vosté, privantme de l' alegría d' admirarlo de la vora y de respirar a tot hora aquest saf de sagristía.
 —¡Sosségat!

—¡Ah! Sols jo sé, porque no mes jo la sento, la ditxa qu' experimento quan saludo al seu porté, y pujant las tres escalas, plenas de piadosas sombras, y trepitant las alfombras de tres dotzenas de salas, arribo al blanch silló hont séu ó a la tauleta hont escriu y sento que vosté 'm diu: «Vina, té, bésam el peu.»
 —Pidal, tens un cor molt gran y unas cosas molt saladas.
 —Prou que ho penso devengadas; jo havia nascut per sant. Per desgracia un vent meffitch va treure 'm del bon camí y en lloch de sant, ¡ay de mí! hi resultat un polítich.
 —Segueix sent lo que has estat, y deixa dir; ja vas bé.
 —Tota ma vida viuré esclau de Sa Santitat! Vaig a Espanya ¿entén? y allí alzaré tal polsaguera, que, ó 'l govern tornarà en terra, ó li daré un que sentí.
 Jo soch modest y no 'm dono importancia exagerada; pero ¿a vosté? ¡vatda nada!... lo que li han fet no ho perdono.
 —¿Qué m' han fet?

—¡Pues no es pas ré!
 ¡Privarlo, ab orgull enfático, dels serveys d' un diplomátich que no mes viu per la fé!...
 —¡Ah!... Bueno.

—¡No! L' enemich li ha faltat, arreconantme, y vull mostrarli, venjantme, lo qu' es jugá ab un cacich.

Jo governo a las Arenas, a Villaviciosa, a Oviedo, a Pola, a Právia, a Laredo...
 —¡Uy! ¡qué pobles anomenas!

—Jo soch a la terra hispana el bras dret del Pare Etern, y si vull trinxo un govern com qui trenca una avellana.

—¡Cálmate, Pidal! Ta viril actitud, proba qu' ets home; pero pel que toca a Roma, ja te 'n pots anar tranquil.

Ni en Sagasta 'm farà res, ni al clero li treurá un ral, ni la trepa liberal cumplirà lo que ha promés.

T' han sacrificat a tu per distreure a l' opinió, pero ab la santa intenció de no molestá a ningú.

D' aquí un mes aquesta historia quedará tota olvidada, vindrá una nova embaxada... y aquí pau y després gloria.
 —¿Vol dir?

—Sí, fill, no t' enganyo; no hi haurá l' menor desastre: encare que no soch sastre, coneix una mica 'l panyo.

—Y es infalible.

—Per xó.
 —¡Llavors, callo y respiro. Benehume, y 'm retiro.

—¡Vés! ¡Que Deu te fassi bó!

C. GUMA

¡MALORUM SIGNUM!

UAN d'una casa las ratas ne fujen, ¿qué vol dir?

Que aquella casa amenassa ruína.

Quan un home no troba qui li deixi deu rals, ¿qué s'ha d'entendre?

Que aquell home ha fet a tots.

Pues qui diu casa, diu poble; qui diu home, diu nació.

Espanya's troba ja en aquest cas desesperat. Busca quartos, para la mà a la reixeta de tots els banchs y a la porta de tots els capitalistas, y:

—Vaji en nom de Deu—es la resposta que capitalistas y banchs li donan.

May, fins ara, li havia succehit. La historia dels nostres empréstits—pecats dels quals tanta gent ne va geperuda—ho diu prou bé.

Sempre, per apurada que la nació hagués estat, havia trobat Espanya bossas patriotas, disposadas a servir-la noble y generosamente... al interes de quatre ó cinch por cent, si no hi havia manera de posarho á sis.

Al estallar la guerra de Cuba va ferse un empréstit fabulós, y va cubrirse en un tancar y obrir d'ulls.

A la mitat de la funció, agotada la primera remesa, va ferse'n un altre, y també va cubrirse en excés.

Acabat el drama, va venir en Villaverde demanant una borrarxada de milions pera pagar—deya—els piques que l'anterior empresa havia deixat pendents, y desseguida va trobarlos.

¿Qué volia dir alló? Que las ratas encare no havían fugit, porque la casa, esquerdada y tot, no presentava irremediables senyals de ruína. Que l'home, si bé tronat y ab una infinitat de prendas empenyadas, encare no havia fet a tots.

Avuy... l'Urzáiz els ho sabrá dir.

Necessita'l pobre ministre 125 milions de pesetas per fer no se qué; crida als ricaxos y a las entitats financieras porque 'ls hi deixin... y a horas d'ara encare está cridantlos.

—Vajin venint, senyors; vajin venint—diu don Angel ab accent melós y actituts seductoras:—ja saben que l'Hisenda espanyola es solvent y fidel cumplidora dels seus compromisos.

Lo mateix que si ho digués al gall de la passió. La suscripció está oberta fa una pila de dias; els nuncios del ministeri no's cansan de pregonar las excelencias y ventatjas del negoci... pero 'ls diners no venen: 125 milions demanava'l ministre, y per ara crech que no ha trobat mes enllá de 18 ó 19 pesetas.

Si aixó no significa que Espanya ha fet ja a tots y que'l concurs d'inglesos... y francesos es imminent, no sé lo que deuré significar.

Per tronat, per perdut, per reventat qu'estigui un poble, mentres troba qui li deixa quartos, senyal que inspira confianza á la gent que'n té.

Espanya ho ha perdut tot. Fins el crédit; fins la confianza de la gent qu'es capás de deixar diners sense altra garantia que un pagaré escrit ab el dit á la sorra de la platja.

¿Pot ser mes terrible'l sintoma? Una cosa hi ha, que acaba de sumergir l'esperit en un mar de confusions.

L'empréstit va ser anunciat el dia 28 de Desembre.

¿Es, potser, que 'ls capitalistas han considerat l'operació com una innocéntada?

Si per cas, ja ho veu el ministre: els ignocents s'han acabat.

O 'ls ignocents ó 'ls quartos.

Tríhi.

A. MARCH

ONSIDERANT á n' en Sagasta completament agotat, tot se'n va en cábalas pera determinar qui pot ser el seu successor en la direcció del partit lliberal.

¿Será en Montero Ríos? ¿Será en Moret? ¿Será en López Domínguez? ¿Será en Varga Armijo? ¿Será en Canalejas?

Difícil es posarse tots ells d'acort per determinarho.

En últim extrem podrián fers'ho á palletas; pero ben considerat ni aquest recurs els queda, porque com tots ells son una colla de tupinaires, farián trampas y acabarián á trompadas.

En la fulla dominical que's publica á Lleyda ab el títol de *Libertad*, hi espigolo 'ls dos següents quadrets de género:

«Una noya aná á confessarse, avants de la comunió general del diumenge pròxim passat, á la iglesia de Sant Pere, y 'l capellá li dirigí paraulas tan innocents, que la noya fugí horrorisada.»

Molt mal cor havia de tenir la tal penitenta, quan no's va compaixer de aquell reverendo, que per lo que's veu estava patint per ella.

***

Y ara l'altre:

«Un'altra noya, 'l mateix dia, aná á confessarse á la Catedral, y 'l pare d'ànimas li perdoná certs pecats ab la condició de que aniria á confessarse ab ell de vuit en vuit dias... y al donarli la *estola*, li apretá la mà ab tanta forsa y violencia, que quedá la noya estupefacta... y convensuda de que ab certa gent lo millor es no tenirhi tractes.»

Pitjor per ella, si no va comprendre l'alcans y la significació de aquella mística apretada, que relacionante ab lo dels vuit dias, volia dir:—De *buyt* en *buyt* s'ompla la pica, y alguna altra cosa també.

Vaja, que ab unas penitentas tan esquerpas com las lleydatanas, n'hi ha per tirar la teula al foch.

En Romanones á Valencia, pensantse donar una mirada al porvenir, va sentar el següent principi:

L'amo del garrofer

—Apa, á baix, que ara 'ns toca pujar á nosaltres.

—¡Cá, barret!... Jo no baixo fins que s'hajin acabat totas las garrofas.

«A rey jove, polítichs vells».

Sembla impossible que'l ministre de la Instrucció pública ignori que *El joven Telémaco* es un'obra que ja no está de moda.

En Sagasta tenia contret el compromís formal d'enviar á Murcia al senyor Avedillo, popular governador de Zaragoza. Pero á última hora va repensarse, y en lloch del senyor Avedillo ha enviat als murcians al senyor Aguado.

Aguado, qu'es com si diguessim *Agualit*. Inclús la llibertat, no passa res per las mans d'en Sagasta que no se li *agualceici*.

Després de vista la causa d'en Salvador Riera, el President del Tribunal de Dret va estar alguns dias sense anar á la Audiencia, á causa de una indisposició.

Un que'l volia veure preguntá: —¿El senyor Bonel? Y li van respondre: —No ha vingut: está *malett*.

Impressions del judici oral, formuladas per un espectador:

—Noy, l'advocat Mon y Bascós prou volia fer certes preguntas; pero 'l president de la Sala vinga declarantlas impertinents, y advertencia va, y multa vé, y quan se li acabava la corretja, fins amenassava processarlo. De manera que alló, més que un judici oral, semblava'l judici final, y la fi del mon.

En Chamberlain ho ha dit sense que li escapés el riure:

—No hi ha medi de tractar ab els boers en armas, per ser ja nostre'l país en que fan la guerra. De manera que 'ls boers ja no son beligerants, sino rebeldes... ¡Quina barra!

Sobre aquell país que diu qu'es seu no s'hi poden sostenir els cossos d'exércit, porque no sembla sino que la terra 'ls cremi la planta dels peus. Y aquells rebeldes cada dia copan una columna inglesa.

En aquest concepte, casi té rahó en Chamberlain: els boers son veraderament *intractables*.

La catástrofe de Pont de Vilumara, recorda lo que succeeix moltas vegadas en las lluytas entre'l treball y'l capital.

La caldera del treball está ruhent; el capital, que com á calculista, sempre s'ha distingit per la seva frescura, hi aboca un raig d'aygua freda... y naturalment, sobrevé l'explosió.

Y llavors, ¡qui gemeja ja ha rebut!

Cansat de no fer altra cosa que mantenir sempre 'ls panyos calents, ha dimittit el famós Pidal, embaixador d'Espanya prop del Vaticá.

Y ara en Sagasta's troba en un apuro: no sab á qui nomenar per sustituirlo.

¿Vol que nosaltres li indiquem un embaixador de primera?

Allá va: en Pey y Ordeix.

Baix el punt de vista de l'arreglo de la qüestió religiosa, no'n trobará un altre més apropósit per esquinçar la grúa.

L'ex ministre Gasset ha anat á Alicante, pronunciant alguns discursos en defensa de la política hidráulica.

Cap pantano s'ha fet fins ara, ni un trist canal. En cambi, de discursos no'n vulguin més.

Y com ab els discursos se'gasta molta saliva... y al cap-de-vall la saliva es aygua, en Gasset podrá dir:

—Conseqüent ab las mévas promesas, aquí la tenen la méva política hidráulica.

Diu un telegrama de Almeria: «Ha arribat el *Pelayo*, y en obsequi á l'oficialitat se prepara un gran ball al Cassino.»

¡Quina ditxa per la nostra marina! ¡Sempre la fan ballar!

El capellá Sarmiento, que havia penjat els hábits á la figuera, publicant baix el pseudónim de Gil Blas tremendas revelacions sobre 'ls jesuitas, quan s'ha vist despreciat de tothom, porque no era un apóstata sino un vicós de mal género, ha anat á Roma á retractarse, y ha tornat á entrar á la cleda de ahont havia sortit.

Sarmiento havia de ser... ¿Qui no sab que 'ls sarments son vincladissos, trencadissos y fofos de dintre?

Á LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

- XARADA.—*Es-ti-ma-ci-ó.*
- ANAGRAMA.—*Brenat—Bernat.*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Francisco Pi y Margall.*
- TERS DE SILABAS.—*LE VI TA VI CA RI TA RI MA*
- GEROGLÍFICH.—*Per malvasia Sitjes.*

Han endevinat totas ó part de las solucions del número passat els caballers: Sobre 'ls Rius, Musclus, Un frenólech, Noy de las mostras, La xicota de'n Pistrachs, J. Ferrés Gairalt, A. Camp Hpá, Antoni Felíu, Un Rus-Man, Un Reventa Tronas, J. Piculin, B. Leugim, J. Rovira.

XARADA

Forma part de la persona la prima de la xarada; suposo no't desagradaria puig es lletra la segona; que vulgui agafá una mona bevent molt tres la tindrà, y ara'l lector ja veurá que la quarta es musical, y després qu'es lo *Total* apellido catalá.

A. RIBAS LL.

ANAGRAMA

Una gran tot de xicotets va aná á robar l'altre día

una total que covava á casa'l senyor Badía.

A. CAMP HPÁ

TRENCA-CLOSCAS

SEMPRE ES TE-SAL

Ab aquestas lletras degudament combinadas formar'l nom y apellido de un popular artista-poeta catalá.

JOSEPH GORINA ROCA

TERS DE SILABAS

.....

Primera ratlla vertical y horizontal: objeete d'estudi.
—Segona: nom de dona diminutiu.—Tercera: ciutat.

ANTONI FELIU

GEROGLÍFICH

X

KK a KK

EL EL

SI SI SI

J. FARRÉS GAIRALT

Caballers: Una forquilla. Lliart Dols y C.^a, Un frenólech, Federal, Estevet de Vilanova, Albertet de Vilafra, Noy de las mostras, A. Camp Hpá, Foyet Maqueroles 2.º, Ricardo Graupera, Jop Lleydatá, J. Piculin, C. Mesoj, B. Leugim, Lliart Dols y C.^a, Natsinené: ¿Qué sinirá tot lo qu'envían? ¡Declaro impertinent la pregunta!

Caballers: J. Llach, Eudalt Sala, Musclus, Paulito Giral, F. J. Arragas, J. Lamendiero y Soco, J. Ferrés Gairalt, Antoni Felíu, A. Ribas LL.: Sentencia absolutoria.

Caballer: J. Torrent: ¿Que li publiqui algun cantar? Prou, home, prou. *Por un beso de tu boca, diera hermosa mil duros. Aixó ho deya un pobre. Encare hi han burros.* Som de la mateixa opinió.—Bosalí: Es espantosament dolent.—M. C. y G.: L'epigrama será molt picant, pero no'l hem entés.—Enrich Bosch y Viola: Aixó mateix s'ha dit de millor manera.—J. Llach: Se'n podria treure molt mes partit y á pesar de tot no sería cap novetat.—Nas de pruna: Si no tres, dugas; si no dos, una.—Anton Carrasca: Molt bé; se'l declara digne rival de l'Ego Sum.—Antoni de Massana: Es ripioseta encare que garbosa.—J. S.: De vosté devém esperarme més, pero, vaja... y gracias, eh?—F. Barba: No es prou rodona.—Chelin: No li assegurem porque s'ha rebut molta cosa sobre'l mateix assumpto.—Pere Alegre: ¿Qué 'ns diu, home? Ja ho consultarem ab la familia.—Xim: Las dimensions del seu treball no permeten sa publicació; ademés l'assumpto es poch conegut per la majoria dels lectors.—L'ay: ¡Adiós Kropotkine!—S. A. y Clos: Gracias; está bé.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a